

No. 4

HE KUPU WHAKAMARAMA.

HE KUPU WHAKAMARAMA.

No. 4.

NELSON (WAKATU).

HUNE, 1898.

EDITOR—REV. F. A. BENNETT.

HE MOEMOEA.

Na Matene Ruta (Martin Luther) te moemoea nei i te tau 1517.

I roto i tana moe i kite ia i a Hatana e haere mai ana ki a ia, me te pukapuka ano i roto i tonga ringa. Ko taua pukapuka he mea roa, he mea whanui. No tana taenga mai ki te aroaro o Matene Ruta, katahi ka wherhelia taua pukapuka ki tana aroaro, ka ki atu kia Matene Ruta, korerotia te pukapuka nei. Katahi ka korerotia. Kua kite a Matene Ruta ko nga korero katoa o taua pukapuka ko nga hara katoa o Matene Ruta na Hatana i tuhitahi. Kimi noa a Matene Ruta i tetahi whakapae teka mona i roto i tana pukapuka kaore hoki i kitea. Engari ko ana hara katoa kua wareware nei i a ia o te timatanga mai ra no i oti katoa te tulituhui e Hatana i tana pukapuka. Te mutunga o tana korero katahi in ki ki atu kia Hatana, "Heoi ano aku hara?"

Katahi ka whakahokia mai e Hatana, "Kaore, tenei ano etahi." Katahi a Matene Ruta ka ki atu, "Tena whakaaturia katoatia maiaku hara ki a au."

Katahi a Hatana ka tahuti. Kaore hoki i roa rawa, ko tana hokinga mei, me tetahi atu pukapuka kia pera ano hoki te roa te whanui me te pukapuka tuatahi. Ka korerotia katoatia e Matene Ruta, a tae noa ki te mutunga. Tika katoa nga korero o roto o taua pukapuka. Ka mutu, katahi a Matene Ruta ka ki atu kia Hatana, "Kei konei katoa aku hara?" Ko tana whakatokinga mai "ae." Katahi ia ka ki atu kia Hatana, "Tangohia to pene, tulituhia ki runga ki o pukapuka, me whero hoki nga reta, 'E horoia ana oku hari KA'I O, i enga toto o Ihu Karaiti, o te Tama a te Atua.'" (1 Heani I, 7.)

HE WAKAHOKI PATAI.

Kia Rev. Hoeta Te Hata. Tauranga Taupo.

Nga patai (Matiu xviii. 28). Ko wai te Ariki? Ko wai te pononga? Ho aha ta

10,000 taranata? Ko wai hoki te pononga i a ia nga pene kotahi rau? A he aha tana nana i utua nei e to raua ariki?

Te Whakahoki:

Te Ariki nei ko te Atua. Te pononga i a ia nei te 10,000 taranata, ko te tangata e hara nei ki te Atua. Nga taranata 10,000 ko te whakaritenga tenei mo nga hara o te tangata ki te Atua, ara he whakarite mo te nui rawa o te nama a te tangata ki te Atua.

Te pononga i a ia nga pene 100 ko te tangata tena kua hara nei ki te tangata ano hoki, ara i ahu ke mai te toimahatanga o tona hara ki te tangata.

Ko taua nama i utua nei, ko nga hara katoe o nga tangata.

Kati, kia ata whakamaramatia ake te tikanga o tenei kupu a to tatou Ariki.

He aha te putake mai o tenei kupu a te Karaiti?

Ko te patai mai a Pita, "E te Ariki, kia hia nga haranga o toku teina ki a au, me taku whakarete noa iho i tona hera?" (Matiu 18. 21.)

Kua whakatakoria e te Karaiti ko tenei kupu whakarite bei whakahoki mo taua patai a Pita. I mahara a Pita kia whitu rawa ana murunga i nga hara o tana teina. Ki ta nga Hural kia toru kia wha ranei (Annoho I, 3; II, 6). Kua mobioano pea a Pita ki te aroha o tona Ariki, no reira i whakanekehia ake aie ia kia whitu rawa naga murunga o te hara. Engari ko te matauranga o Pita he matauranga papaku noaio i tenei wa. Kaore ano ia kia tino matau rawa ki ngu tikanga o tana whakapono ki a te Karaiti. Hei ako i a ia, kia tino hohonu ai tana whakapono, i homai ai e te Karaiti tenei kupu whakarite.

Rarangi 23. Ko te Kupu Whakarite tuatahi tenei i whakaritea ai te Atua ki tetahi Kingi. Ko tatou, ko te tangata, ana pononga. E hara i te mea ko te whakawakananga whakamutunga tenei, penei me Matiu xxv, 19. Korinithi v, 10, engari he whakawa penei me Ruka xvi, 2, kei tenei ao nei ano. Kei te kauwhautanga mai o te ture ki a tatou, kei te marangatanga mai o te tatou hara ki mua i o tatou mata, kei to

tatou ohonga ake i te moe-a-wairua, kei te putanga mai o etahi rururaru nui ki a tatou, kei te ngaunga a te mate i a tatou i tato ai tatou ki te mate rawa (2 Kingi 20; 4) kei te mamaetaonga o tatou ngakau mo o tatou hara e kore nei e taea te tatau; ko enei etahi o nga huarahi atu ki taua whakawakanga a te Kingi i ana pononga. He penei te whakawakanga o Rawiri i te karangatanga a Natanā i a ia i te aroaro o Ihowa (2 Hamuera xii.) Ko taua whakawakanga ano hoki i te kauwhautanga a Hona ki nga tangata o Nineve; ko taua whakawakanga ano hoki i te kauwhautanga o Heani Kai-iriuri ki nga Hurai i te koraha

Rarangi 24. "Ka kawea ki a ia." Kaore te tangata nei i haere noa atu, engari i amohia, i kawea. Kaore he hiabia o te tangata nui te hara kia tae atu ia ki te aroaro o tana Ariki, no te mea he hara nui tona, kaore ano hoki kia murua. (Mehemea he nama tau kei tetahi toa, a kaore koe i te hiabia ki te utu i taua nama, kore rawa koe e hiabia kia kite koe i te rangatira o taua toa. E pena ana hoki te tangata ki te Atua. Kei te tahutu te tangata, he wehi nona ki tana nama ki a Ia. (Roma ii, 5.)

"Tekau nga mano taranata." He moni nui whakaharahara tenei. I te hanganga o te tapenakara, e rua tekau ma iwa nga taranata koura i whakapaua. (Ekoruhe 38, 24.

E toru mano nga taranata koura i whakaritea e Rawiri mo te temepara, e whitu mano nga taranata hiriwa. (1 Nga Whakapapa, 29: 4—7).

Kotahi rau e rua tekau nga taranata i tukuna e te Kuini o Hepa hei tohu aroha mana kia Horomona (1 Kingi x, 10).

I te rironga o Iharaira i te Kingi o Ahiria, whakaritea ana e ia kia toru rau nga taranata hiriwa a kia toru tekau nga taranata koura hei utu ma Hetekia me tana iwi ki a ia. (2 Kingi 18, 14.) Te Taranata koura kotahi £5,475 0 0 Te Taranata hiriwa kotahi £842 3 9 Tekau mano taranata hiriwa

rahi ake i	£8,000,000	0 0
Te pene kotahi, = 84.		

Kotahi rau pene £8 10 10

Ko te tangata i a ia nei tenei nama nui rawa, ko tetabi tonu pea o nga tino tangata a te Kingi, ara he penei pea me nga Kawana, me nga Pirimia, me nga Kaitiaki o te katoa ranei. He moni nui rawa hoki te toru miriona pauna, mehemea nana ake.

"Kia hokoa ia, tana wahine, me ana tamariki." I whakaaetia tenei tikanga i

mua. (Rewitikuha 25, 39, 41.)

Ko te tikanga o tenei kupu, mo te tangata e hara tonu ana ki te Atua, kaore nei he whakaaro ripeneta i roto i a ia. Ko era tu tangata, ano kua hokoa e te Atua, ara kua tukua rawatia atu e te Atua ki tana i hiabia ai, kua kore i raro i te mana manaaki o te Atua engari kei a Hatana. (Nga Waiata, 44, 12.)

Rarangi 26. "Na ka tapapa ibo taua pononga, ka koropiko ki a ia." He aha te take i tapapa ai, i koropiko ai tenei pononga a, ko tetahi (r. 29) i tapapa, engari kihai i koropiko? Te take, ko te pononga tuatalhi, kei te aroaro o tona Kingi ara o te Atua, te pononga tuarua, kei te aroaro o tona hoa tangata. I roto i enci ra e koropiko ana tatu ki te Atua, kaore ki te tangata.

"E te Ariki kia atahanga ki a au, a ka utua katoatia e ahau ki a koe." Kua puta ohorere ake te whakaato i roto i a ia kia utua katoatia tana nama. Ma wai e utu te £3,000,000? Kei te pera ano hoki pea etahi o tatou e hoa ma. I roto i o tatou mate, i oati rawa tatou ki te Atua ko te mutu rawa ta tatou whai haere i nga mahi a te rewera, i nga mahi whakararuaru e kitea nei i te huarahi whanui o tenei ao (Matiu 7: 13, 14.)

Ara, i karanga ake tatou, "E te Ariki kia ata hanga kia au." No te rongonga mai o te Atua, no to tatou oranga ake, wareware tonu atu ki ta tatou nama ki te Atua.

"Ka utua katoatia e ahau ki a koe." Ko te reo tenei o te tangata e whakaaro ana kaore ona hara, i pai ke ake ia i etahi tangata, ara, o te Parihi i te temepara (Ruka 18: 11).

Rarangi 27. "Ka oho i te archa te ariki o taua pononga."

Kua whakaae ia ki tana hara, heoi kua aroha hoki te Ariki ki a ia mo tana tangi (I Hoani 1: 9). Ko te tikanga ano hoki tenei a Hohepa. I riri a Hohepa i te taenga atu o ana tuakana ki tana aroaro, engari ko tana riri kei waho, kei roto i a ia te puna o te aroha ki ana tuakana.

"Tuku ane i a ia, a whakarere noatia iho e ia ana moni tarewa." Ahakoa i whakawakia taua pononga, na taua whakawakanga i tutuki atu ai ki tenei, ara ki te murunga o tana nama.

Rarangi 28. "Te putanga o taua pononga ki waho." Kua whakarere e te pononga nei te marae o tana ariki, kei waho e haere ana, a, i reira, "ka kite i tetahi o ona hoa pononga, kotahi ra i ana pene i a ia."

"Te putanga." He kupu nui e hoa ma

HE KUPU WHAKAMARAMA.

tenei. He aha i rite ai o tatou takanga i etahi wa ki te takanga hoki o te pononga nei? Te take e puta atu ana tatou i te aroaro o to tatou Ariki. Kaore tatou i te noho tonu i tona aroaro. Kei te puta atu tatou ki waho, kei te wareware ki te nui rawa o nga hara i murua nei e te Atua, "kua wareware ki te horoinga o nga hara o mua." (2 Pita 1, 9.)

"Kotahi rau ana pene." Kotana nama he nama iti noaipo ki tona hoa. Kota tetahi ra 10,000 taranata ki tona ariki. He whakamarama mai tenei i te iti noaipo o te hara o te tangata ki a ratou tangata ano, ina whakaritea ki nga hara o te tangata ki te Atua. Ko o tatou hara ki a tatou ano te 100 pene ara te £3; ko o tatou hara ki te Atua e rite ana ki te 10,000 taranata ara £3,000,000.

"Hopukia ana e ia, a notia iho te kaki, me te ki ano utua taku nama" Kore rawa he aroha o tenei tangata. Mehemea ka whakaaro tatou kia penei te pakeke o ta tatou whakahaea i nga tikanga mo te tangata, kei riri tatou ina pakeke hoki nga tikanga o te Atua kia tatou. Kia aroha, kia aroha. Ko te ture tena a te Karaiti ko te ture tena o a tatou tupuna.

Rarangi 29. "Heoi tapapa ana tona pononga ki ona waewae, ka inoi ki a ia." Ko tana inoi tenei i te r. 26. Engari ia i tohungia e tona Ariki. Ko tenei pononga i tohungia nei kore rawa i tohu i tona hoa pononga.

(Taria e whakaoti.)

AWHERIKA. (AFRICA.)

Te nui o tenei whenua 12,000,000 maero (square.)

Nga tangata, 170,000,000.

I roto i nga ra katoa e tae ana ki te 9,000 e matemate ana. Nga reo katoa o nga iwi o Awherika 438.

Ko nga Karaipiture kua whakamaoritia ki roto ki nga reo e 70 o Awherika.

Ko tetahi o nga ture o taua whenua e penei ana, me patu katoa nga tamariki e whanau mahangu ana.

Etahi o aua iwi o ki ana, he mea paite pakanga ki a ratou, te take kei nga pakanga ka nui te kai. Ara ko nga tangata e patupatua ana e waiho ana hei kai ma ratou.

Tetahi ture a ratou e penei ana, ko nga kuia, ko nga korcheke kua kore nei i kaha ki te mahi me tuku ki roto ki te motu, ki te

ururua rakau haere ai, kia matemate atu ai ki reira.

E rua mixiona nga karani (gallons) wai-piro kei te tukuna ki Rakoha (Lagos, ko te takiwa tenei ki te Weeta o Awherika) i roto i nga tau kua pahure ake nei.

Kua kite nga rangatira onga Mangumangu i te kino o taua kai; kua tukuna he petihana ma ratou, kia kaua te waipiro e tukuna mai a muri ake nei ki roto ki o ratou takiwa. Tekau ma rua mano nga ingoa kua tuhituhua ki taua petihana.

I te tau 1886 e rua rau nga mangumangu o te takiwa ki uta o Awherika ara ki Ukanā (Uganda) i patupatua, i kohurutia mo ta ratou whakarerenga i nga karakia whakapokoko, me te tahuritanga ki te awhina i to tatou whakapono. Kore rawa ainei tangata e rua rau i whakaae ki te whakarere i to ratou whakapono ki to tatou Kai-whakaora, no reira whakaae tonu ratou ki te mate.

Kua tu te Komiti whakahaere tikanga mo to whakapono ki Rakoha. He Mangumangu katoa nga mema o taua Komiti, no te Hahi o Ingarangi. Ko ta ratou mahi he tonotonu i o ratou tangata matau kia haere ki te kauwhau ki nga takiwa o o ratou whenua. Ko etahi o ratou kua whakapangia. E rua nga Pihopa Mangumangu kei Awherika e kauwhau ana. Ko taua komiti kei te kimini mai i te oranga mo o ratou minita. Ko ratou ano hoki kei te whakahaere i nga tikanga katoa e toro haere ai te Rongo Pai ki o ratou iwi kohuru, ki o ratou iwi kai tangata.

Kua tu tetahi Whare-Karakia hou mo nga Mangumangu ki tetahi kainga ano o ratou ko Poni (Bonny) te ingoa, kei te taha ki te Weeta o Awherika. Ko te utu mo taua whare e £2,000.

Ko enei Moni katoa na nga Mangumangu ano i kohikohi.

Ko te turanga o taua whare, kei te turanga o te Ahurewa mo nga Atua Maori, mo nga whakapokoko. I mua ko tetahi o nga pakitara o taua ahurewa he mea whakapiri ki nga Angaanga o nga tangata i patupatua ui e ratou.

No muri mai nei ratou i rongo ai i te Rongo Pai; no mua atu i a ratou ka tae mai te whakapono ki a tatou ki te iwi Maori. Katahi te mea whakama e hoa ma, ko te walhotanga i o mua ki muri, i o muri ki mua. E kia ana kei mua noa atu ratou e haere ana i te Maori. Kua tu o ratou Karetii nunui, o ratou Kura me o ratou Whare-Karakia. Kua tu hoki etahi o ratou hei Pihopa, etahi hei Piriti me etahi hei

Rikona, haunga ia nga Kai-Karakia, kua maha noa atu era,

Kua whakaritea ano hoki to ratou Komiti hei whakahaere i nga tikanga katoa e tau ai te rangimarietanga ki o ratou takiwa. Ko ratou ano kei te kauwhau haere i te Rongo Pai ki o ratou iwi e noho pouri ana, ko ratou ano hoki kei te whakarite i nga kohikohi me te orange mo o ratou minita.

Mo ahea rawa tatou puti ai ki tenei ahutatanga o era whanaunga hoki o tatou e noho mai nei i Awherika.

No mua mai ra no tatou i ngo e ai i te u o te Pakeha, a tae noa mai ki enei ra kaore ano tatou kia pakari noa, kaore ano o tatou niho kia tupu.

Ka rite pea mo tatou te kupu a Paora e ki nei " Maranga, e tenei e moe nei, ara ake i roto i te hunga mate, a ma te Karaiti koe e whakamarama."

HUI KI PAPAWAI.

No nga ra whakamutunga o Mei ka tae te Kawana, te Pirimia, me etahi atu o nga Rangatira o te Paremata ki te hui ki Papawai. Ko te putake korero e whai paanga ana ki te Hahi, ko ta ratou korero mo nga whenua rahui i tukuna ai e o tatou tupuna ki nga Hahi hei painga mo nga uri. I runga i te whakaaro o te Pihopa o Poneke ko te tikanga pai kote whakahoki i te painga o aua whenua ki nga Maori ara i runga ano i nga huarahi kimi matakauranga, tuturu ano te whakaaro o te Pirimia kia kawea taua tikanga ki te aroaro o te Paremata.

Kua kite tatou e hoa ma i nga hua o tenei mea o te matauranga. He taonga nui. E ki ana hoki a Horomona "Tau taonga e mea ai mau ko te whakaaro nui; tau e mea ai mau ko te matiuranga." (Whakatauki IV. 5.)

Engari, e nga Rangatira o nga iwi, kia mahara, kaore he painga o te matauranga mo te tamariki Maori incheinmea ki te kore te whakapono e waiho hei kaupapa.

Kia wehi te tamaiti ki te Atua ka wehi ai hoki ki te tangata. Tena ki te kore te wehi ki te Atua i roto i a ia, tena ano taua nanakia e tahuri mai ki ana whanaunga kohuru ai i a ratou.

Ko te mahi ma te Paremata he whakatikatika i nga kupu o te tiiti. Kia oti te whakatikatika i nga kupu o te tiiti mo nga whenua kura, ka waiho ano ma te Hahi e awhina e whakahaeare nga tikanga o puta ai te painga mo nga hinengaro mo nga tinana o a tatou tamariki.

WHAKAHOKI PATAI.

Te Patai na Rev Hoeta Te Hata. Taupo. "Me whakamarama mai e koe te rarangi i a Hoani XXI, 15—17. He aha i toru ai nga patai a Ihu Karaiti kia Pita."

Te Whakahoki : E toru rawa nga uinga a te Karaiti i tana patai kia Pita mo tana aroha, kia mahara ai pea a Pita ki ana whakakahoretaunga hoki e toru mo te Karaiti.

Ko te kupu a te Karaiti kei a Hoani 13: 38; "E kore e tangi te tikaao, kia toru ra ano au whakakalihoretaunga ki a au."

(II). He whakamatautau tenei i a Pita. E rua nga kupu i te reo Kariki mo te aroha (1) *ā&yanāv* (agapan) ko to aroha pai rawa tenei, ara ko to te Atua aroha (xiii, 34. xiv, 15, 21, 28.)

(2) *phiλw* (Philo.) Ko te aroha tenei o te ao nei, ara o te tangata ki te tangata.

Ko te patai a te Karaiti he ui nana mehemea he timo aroha tika te aroha o Pita kia ia.

Ka wehi a Pita ki te ki atu, ae ko te tino aroha, whakahokia atu ana e Pita, "Ae, e te Ariki; e mobio ana koe e aroha ana ahau kia koe." Ko te aroha iti tenei ara ko to te tangata ki te tangata.

Kaore hoki i aia whakahokia te patai a te Karaiti, ara tenei kupu na. "rabi atu ransei tou aroha kia a au i to enei?" Kua mahara rawa pea a Pita ki tana haranga ki tana Ariki. (Hoani 18.17.) Katahi ka tupato. Kua kore i ki atu, ae, i nui atu tona aroha ki a ia i to nga akonga katoa.

Karangi 17. "Ka pouri a Pita." Te take, 'utahai, ka toru rawa nga uinga ki a ia; Tuarua mo te whakarerenga a te Karaiti i te kupu nui mo te aroha, ara, "agapin," whakahuataa ana e Ia ko te aroha tangata, ara ko te aroha iti "Philo."

No te patai whakamutunga i ui ai te Ariki mehemea he aroha iti noa iho ransei to Pita ki a Ia. Ka pouri a Pita..

NGA TANGATA O TE AO.

Nga tangata katoa o te ao,	1,500, ⁰⁰ 00,000.
Nga tangata whakapono ki a te Karaiti	... 150 miriona
Nga Kariki	... ... 100 "
Nga Romana Katorika	... 281 "
Nga Hurai	... ... 7 "
Nga pononga a Mahometta	206 "
Nga iwi kei roto i te pouritanga	796 "
Titiro e te iwi.	Ko tetahi hawhe o te ao nei kei roto i te pouri kerekere e noho ana.
Kaore ano te ingoa o te Karaiti kia kau-	

HE KUPU WHAKAMARAMA.

whautia ki a ratou, kaore ano ratou i rongo i tenei kupu na, " Koia ano te aroha o te Atua ki te ao, homai ana e ia tana Tama kotahi kia kahore ai e mate te tangata e whakapono ana kia ia, engari kia whiwhi ai kite orangatonutanga." (Hoani 3: 16.)

Mo ahea tenei kupu a te Karaiti whakaritea ai e tatou, " Haere koutou ki te ao katoa kauwhautia te rongo pai ki nga tangata katoa." (Maka 16, 15.)

PITO-PITO KORERO.

Ki nga minita. E hoa ma ma te ata whangai i te manu nei ka ora roa ai. E kore ranei koutou katoa e whakaae ki te whakarite i tetahi ra i roto i te tau, i te ono marama ranei, hei kohikohinga mai ma koutou i tetahi oranga iti nei mo ta tatou manu. Kia mahara mai.

Nga Moni e whakapaua ana i Ingarangi mo te Waipiro £140,000,000 i te tau; mo te tuku i te Rongo Pai ki nga wahi mamao £1,300,000.

Ara, mo te pauna kotahie whakapaua ana mo te tuku haere i te Rongo Pai, kotahi rau pauna kei te whakapaua ki te Waipiro.

I roto i nga tau katoa, e kiai ana e nga tangata matau, e tae ana ki te 85,000,000 nga tangata e mate ana, kaore ano nei te Rongo Pai i kauwhautia ki a ratou.

Hei te 24th o tenei marama ka tae mai nga tamariki o Te Aute Karet i Whakatu. Ko ta ratou haere mai he purei putu-pooro (football) ki nga tamariki o te Karet i Whakatu. Ko nga moni katoa e toe ana i muri mai i te utunga i nga raruraru katoa, ka tukuna ki te Komiti Maori o Motueka whakahaaere tikanga hei painga mo matou mo nga Maori o te takiwa ki te Porowini o Whakatu. Ma nga Pakeha rangatira o Whakatu nga tamariki Maori o Te Aute e tiaki. Ki te kore o ratou raruraru e ea, ma matou katoa e utu. Ko tetahi mahi ano a nga tamariki nei he kauwhau ki nga Pakeha kia mahara mai ai ratou ki enei hipi hoki a to ratou Ariki.

No te 10th o tenei marama, ka tu te rakau Kirihimete (Christmas-tree) ki Whangarae,

Whakatu. Ko nga hua katoa o taua rakau he aroha na te Pakeha. Nui atu te hari, me te koa, me te ngahaunoaiho, i te papao o nga hua o taua rakau. Kei te pai rawa nga tikanga mo te kura ki Whangarae. Kanui te kaha o nga tamariki, me nga kaumatua ki te ako.

No tenei marama i mahue ake nei, ka mate a Ramer Herewini ki tekainga o tana tamahine o Mere Rore ki Wairau. He wahine rangatira ia no mua, i Motueka e noho ana, haere ai ki Waikato, no te hokinga mai ka toimaha haere tons mate, tae nosi ki tana matenga rawatanga i nga ra o Mei kua mahue ake nei.

No nga ra o Mei (21—80) ka tu te Mihana (Mission) ki Motueka. E rua karakiatanga i nga ra katoa, e wha huia huina i nga wiki. Ko te tikanga o tenei mahi, he whakamarama i etahi tikanga o te Karakia, o te Whakapono. He nui nga kupu uava i whakamaramatia. E kore e mobiotia inaianei nga hua o tenei mahi, engari ki taku mahara he tikanga pai tenei hei whakahohonu i te whakapono, hei whakapumau i a tatou hei pononga ma te Ariki.

Kei Merepana (Melbourne) me ona takiwa 8,500 nga Tainamana. Kotahi o ratou he tangata matau ki nga Karaipiture, kua whakapangia hei minita mo ratou no te Hahi o Ingarangi. Tokorima nga Kai-karakia. Ko ta ratou karakia, ko ta tatou Rawiri nei ano.

Nga kohikohi o tenei marama :

	£ s. d
Mrs Warren, Wellington	0 5 0
Mr Holloway, Nelson...	0 10 0
General Schaw, Wellington	1 1 0
Mr F. Bamford, Nelson	0 5 0
Mr Bates, Wanganui...	0 2 6

Ka hiahia koutou ki te tuhituhi mai kia au me penei nga kupu mo te whare pukapuka.

REV. PERERE PENETI,
Nelson.